

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED
EN DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME
EN DIERENWELZIJN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Aanvatten van officiële onderhandelingen tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en de Franse Republiek over het afsluiten van een overeenkomst in verband met de aanpassing van de Grensleie tussen Deûlémont in Frankrijk en Menen in België.

1. SITUERING

De as van de oude Grensleie vormt de -grillige- staatsgrens tussen Frankrijk en België. Tussen Deûlémont en Menen is ze ook een schakel in het traject van de internationale binnenvaartverbinding Seine-Schelde. Dit project heeft als doel de vaarweg tussen het Seine- en het Scheldebekken te verbeteren voor een vlot, veilig, betrouwbaar en duurzaam transport over het water. In concreto betekent dit dat deze verbinding geschikt wordt gemaakt voor vervoer van scheepsladingen tot 4500 ton en duwkonvooien of schepen waarin vrachtcontainers tot drie hoog gestapeld zijn. Dit Frans-Belgisch project is een belangrijk onderdeel van de binnenvaartprojecten op het kernnetwerk van de TEN-T-corridor Noordzee-Middellandse Zee, waarvoor er in het kader van de *Connecting Europe Facility* een belangrijke EU-cofinanciering is voorzien.

De Leie-oever tussen Deûlémont en de taalgrens ter hoogte van Komen-Wervik ligt aan de Belgische kant op Waals grondgebied, terwijl verder stroomafwaarts tussen de taalgrens ter hoogte van Komen-Wervik en Menen de Belgische oever op Vlaams grondgebied ligt.

Na de overstromingen van 1965 en 1966 werd al het besluit genomen om de Leie tussen de grens en Deinze te verbreden en te verdiepen en een meer rechtlijnig tracé te geven om de waterafvoer te verbeteren. Daardoor kon tevens de bevaarbaarheid worden verbeterd, met als toenmalige norm een schip van klasse IV.

Door die kanalisering of rechttrekking van de Leie in de voorbije decennia dwarst de huidige vaarweg voortdurend de grens. Het is dan ook ondoenbaar om bij de nieuwe kanalisering naar aanleiding van het project Seine-Schelde de werken zodanig op te splitsen dat elke partij enkel op haar grondgebied zou werken.

Voor de toenmalige werken op de Grensleie werd met Frankrijk een overeenkomst afgesloten op 3 februari 1982, bekrachtigd door de Belgische wet van 17 juni 1983, waarbij de verdeling van de werken en bepaalde technische details werden afgesproken. Ook toen reeds had men om praktische redenen geopteerd om sommige werken op Frans grondgebied door België te laten uitvoeren en vice versa.

De huidige werken in het kader van het project Seine-Schelde hebben als doel om de Leie bevaarbaar te maken voor schepen van de zogenaamde CEMT-klasse Vb. Het bouwheerschap van de werken zou opnieuw volgens een indeling in verschillende zones verlopen waarbij financiële transfers tussen de partners worden vermeden. Dit heeft als gevolg dat de drie partijen ook buiten hun grondgebied moeten kunnen werken. Daarbij is het, omwille van de aard en de omvang van de geplande werken, noodzakelijk dat de in 1982 gemaakte afspraken worden geactualiseerd. Omwille van de afwijking van het territorialiteitsprincipe en gelet op het feit dat de eerdere afspraken reeds bij verdrag werden vastgelegd, is het noodzakelijk dat ook de nieuwe afspraken bij verdrag worden vastgesteld.

Verder wordt ook een verdeling van de kosten voorzien volgens een verdeelsleutel waarbij 48% door Frankrijk, 25% door Wallonië en 27% door Vlaanderen wordt gedragen. De gehanteerde percentages zijn deze van de huidige verdeling van de grondgebieden gemeten langs de oevers van de gekanaliseerde Leie.

2. TE VOLGEN PROCEDURE

Het gaat hier om het sluiten van een exclusief verdrag tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en de Franse Republiek waarvoor de procedure uit artikel 81 BWHI dient te worden gevolgd. Dit impliceert het volgende:

1. De Vlaamse Regering moet formeel beslissen om onderhandelingen met Frankrijk aan te gaan over deze overeenkomst. In deze beslissing geeft de Vlaamse Regering volmacht om een onderhandelingsdelegatie aan te stellen en deelt ze de intentie tot het sluiten van een overeenkomst ook mee aan de Koning (minister van buitenlandse zaken) die over dertig dagen beschikt om bezwaar te formuleren.
2. Wanneer de onderhandelingen leiden tot een resultaat dat de partijen tevreden stelt, paraferen de delegatieleiders de tekst. De geparaferde tekst wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering die de tekst goedkeurt en een vertegenwoordiger machtigt om de overeenkomst namens de Vlaamse Gemeenschap te ondertekenen. Vooraleer tot ondertekening kan worden overgegaan, moet opnieuw de Koning (minister van buitenlandse zaken) op de hoogte worden gesteld van het sluiten van de overeenkomst, waarna die over dertig dagen beschikt om bezwaar te formuleren.
3. Na ondertekening dient de overeenkomst te worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement, met de gebruikelijke procedure voor een instemmingsdecreet (inwinning interne Vlaamse adviezen – in dit geval MORA – en advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State). Daarna volgt de goedkeuring door het Vlaams Parlement in de commissie en in de plenaire vergadering. Vervolgens dient het instemmingsdecreet te worden afgekondigd door de Vlaamse Regering.
4. Vooraleer de Vlaamse Regering aan de Franse verdragspartner mededeelt dat intern aan alle voorwaarden is voldaan voor de internationale inwerkingtreding, moet opnieuw de Koning (minister van buitenlandse zaken) op de hoogte worden gesteld van het sluiten van de overeenkomst, waarna die over dertig dagen beschikt om bezwaar te formuleren. Wanneer er geen bezwaar bestaat, kan die mededeling aan de Franse Regering plaatsvinden en treedt de overeenkomst overeenkomstig zijn eigen bepalingen in werking. Voor de interne inwerkingtreding in België is het van belang dat de Vlaamse overheid de tekst van de overeenkomst ook bekendmaakt in het Belgisch Staatsblad.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorliggende voorstel betreft een beslissing op krachtlijnen die voorafgegaan aan een definitieve beslissing waarvoor, overeenkomstig artikel 15, §2, 4° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en- opmaak, geen voorafgaand advies van de Inspecteur van Financiën dient te worden ingewonnen. Deze beslissing houdt immers nog geen enkel financieel of budgettair engagement in.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de gemeenten, de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's), de intercommunales of de provincies, voor wat hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en hun schuld of ontvangsten betreft.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeelsvlak of organisatorisch vlak, noch op de personeelsbudgetten.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° formele onderhandelingen aan te vatten met het Waalse Gewest en de Franse Republiek over het afsluiten van een overeenkomst in verband met de aanpassing van de Grensleie tussen Deûlémont in Frankrijk en Menen in België;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden, te gelasten om, overeenkomstig artikel 81 § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de federale minister van buitenlandse zaken binnen vijf werkdagen officieel van dit voornemen om onderhandelingen voor het sluiten van een verdrag op de hoogte te stellen;
- 3° de gedelegeerd bestuurder van de NV Waterwegen en Zeekanaal en de secretaris-generaal van het Departement internationaal Vlaanderen te machtigen om in onderling overleg de delegatie samen te stellen die de onderhandelingen met Frankrijk en het Waalse gewest zal voeren.
- 4° de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden, en de Vlaamse Minister, bevoegd voor mobiliteit en openbare werken, te belasten met de verdere uitvoering van deze beslissing.

Deze beslissing houdt geen enkel financieel of budgettair engagement in.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand,
Toerisme en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS